

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Eugeniusz
Nazwisko: Sokołowski
Miejsce urodzenia: Zambrzyce Stare pow. Łomża / Zambrów
Data urodzenia: 16-10-1924
Imię ojca: Władysław
Imię matki: Stefania
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Eugeniusz Sokołowski pseud. "Bitny" występuje w aktach śledczych UB z WUBP w Białymstoku z lat 1949-1954 dot. Franciszeka Wądołowskiego pseud. „Ryś”/ "Cygan" (ur. 4.04.1922 r.), który był "podejrzany" o to, że "pomimo zwolnienia go w kwietniu 1947 r. z więzienia we Wronkach od lipca 1947 r. na terenie pow. Wysokie Mazowieckie był członkiem nielegalnej organizacji NZW". Akta te zawierają m.in. meldunki i raporty kilku jednostek MO i UB dot. m.in. "napadu na posterunek MO" w sierpniu 1947 we wsi Jawory gm. Rutki oraz protokoły przesłuchań kilku osób "podejrzanych" i świadków. Eugeniusz Sokołowski pseud. "Bitny" występuje w obszernym protokole przesłuchania żołnierza NZW Józefa Rzoncy (s. Aleksandra, ur. dn. 3.11.1922) z dnia 11 grudnia 1947.	IPN Bi 07/1058 (1817/III).	
Eugeniusz Sokołowski pseud. "Bitny" występuje (wraz ze stu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego) w aktach operacyjnych KW MO w Białymstoku i KP MO w Łomży z lat 1948-1949 zatytułowanych "Banda >Wiarusa<". Akta te dot. rozpracowania i likwidacji partyzanckiego oddziału NZW pod dowództwem Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus"/ "Szalony". Zawierają one m.in. charakterystykę tego oddziału i karty ewidencyjne dot. jego niektórych żołnierzy, wykazy tajnych informatorów MO i UB użytych do ww. rozpracowania oraz ich doniesienia, plany operacji, meldunki, raporty i sprawozdania funkcjonariuszy MO, protokoły przesłuchań osób "podejrzanych" i świadków.	IPN Bi 047/1077 (46/169) t. 1.	

Eugeniusz Sokołowski pseud. "Bitny" występuje w aktach śledczych PUBP i KP MO Wysokie Mazowieckie z lat 1946-1950 dot. głównie poszukiwanego przez UB i MO partyzanta NZW Piotra Piszczatowskiego pseud. "Potęga"/ "Kasztan" (s. Feliksa, ur. dn. 7.03.1901) oskarżonego m.in. o to, że w dniu 10.06.1947 na terenie wsi Piszczaty-Kończany jako członek NZW uczestniczył w zamachu na 3 funkcjonariuszy MO, a w dn. 21.08.1949 w czasie konwojowania zbiegł i ukrywał się. Akta te zawierają m.in. pisma, meldunki i sprawozdania funkcjonariuszy UB i MO, doniesienia tajnych informatorów UB oraz protokoły przesłuchań osób "podejrzanych" i świadków.

IPN Bi 07/548 (1308/III).

Eugeniusz Sokołowski pseud. "Bitny" figuruje w aktach KW MO w Białymstoku z roku 1976 zatytułowanych "Charakterystyka bandy terrorystyczno-rabunkowej >Wiarusa<". To opracowanie SB dot. zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus"/ "Szalony" i następnie pod dowództwem chor. Kazimierza Wieczorkiewicza „Ordon” - walczącego z komunistycznymi okupantami kraju od maja 1947 do grudnia 1952 na terenach powiatów Łomża i Wysokie Mazowieckie oraz pow. białostockiego. Zapisano w nim między innymi (na str. 13 w t. 1), że Eugeniusz Sokołowski "w 1945 r. zawerbowany został przez Zambrzyckiego Władysława pseud. >Fantazja< do organizacji NZW. Po złożeniu przysięgi otrzymał pseudonim >Bitny-Enjusz< i został skierowany do bojówki PAS dowodzonej przez Grabowskiego Lucjana ps. >Wybicki<. Był szeregowym członkiem w drużynie dowodzonej przez Grabowskiego Stanisława ps. >Wiarus<. Po rozbiciu tej bojówki wiosną 1947 r. przez UBP (...) dnia 25 IV 1947 r. ujawnił się przed Komisją Amnestyjną w PUBP Białymstok. Broni nie zdał. W krótkim czasie po ujawnieniu nawiązał kontakt z >Wiarusem< i wstąpił do jego bandy. Dnia 14 XI 1947 r. wieczorem wspólnie z >Wiarusem< (...) został otoczony we wsi Cibory gm. Chlebotki pow. Łomża przez grupę operacyjną KBW (...). W wyniku wymiany ognia Sokołowski Eugeniusz został zabity, zaś >Wiarusowi< udało się zbiec". W tomie 3 akt dodatkowo zapisano między innymi, że E. Sokołowski "z bronią w ręku brał udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych".

IPN Bi 019/7 (1/7) t. 1-3.

Eugeniusz Sokołowski pseud. "Bitny" i "Eszjusz" figuruje (wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego) w aktach KW MO w Białymstoku zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe do charakterystyki nr 50". To opracowanie SB dot. antykomunistycznej organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe - Komenda Powiatu Łomża kryptonim "Łaba"/ "Podhale" i jej zbrojnych oddziałów walczących z komunistycznymi okupantami kraju w latach 1945-1949. Te materiały, w tym m.in. kwestionariusze osobowe żołnierzy NZW, zostały opracowane na bazie materiałów UB z lat 1940-ch i 1950-ch przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Białymstoku w latach 1976-1979. W kwestionariuszu dot. Eugeniusza Sokołowskiego pseud. "Bitny" i "Eszjusz" zapisano między innymi, że ww. partyzant "w okresie od 1945 r. do 1947 r. na terenie powiatu Łomżyńskiego był członkiem reakcyjnej nielegalnej organizacji NZW. Był członkiem >PAS< tej organizacji i wchodził w skład bojówki dowodzonej przez >Wiarusa< [tj. przez Stanisława Grabowskiego pseud. >Wiarus<]. Ujawnił się dnia 25 IV 1947 r. w PUBP Białymstok, broni nie zdał.

IPN Bi 019/92 (2/39) t. 1.

Według zachowanej dokumentacji kartoteczno-ewidencyjne Eugeniusz Sokołowski pseud. "Bitny" i "Enjusz" od 1945 r. był "członkiem bandy >Wiarusa<", ujawnił się w PUBP Białystok w dniu 25 kwietnia 1947, ale już wkrótce potem działał ponownie w NZW. Zapisano, że Eugeniusz Sokołowski został "zabity w czasie operacji przeprowadzonej przez WUBP w pow. Wysokie Mazowieckie w dniu 14 XI 1947 r." (tj. podczas obławy grupy operacyjnej UB-KBW na partyzantów NZW). Odnotowano, że akta dot. ww. partyzanta NZW o sygn. DO 34526 i DO 43770 zostały zniszczone w roku 1972.

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.